

FiComin data retention -lausunto

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt FiComilta lausuntoa työryhmän arviomuistiolounnoksesta data retention -lainsäädännön täsmentämisen vaihtoehdoista. FiCom kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja esittää kunnioittavasti seuraavaa:

FiComin keskeiset viestit

- Välitystietojen säilytysvelvollisuutta ja viranomaiskäyttöä koskevan sääntelyn on oltava selkeää, läpinäkyvää ja tarkkarajaista sekä asianmukaista, välttämätöntä ja oikeasuhtaista.
- Kaikki arviomuistiolounnoksessa esitellyt säilyttämistoimenpiteet lisäävät säilytysvelvollisten yritysten työmäärää huomattavasti. Jos säilyttämistä halutaan rajoittaa, järkevintä olisi leikata säilytysaika.
- Tietosuojaan kannalta säilytysvelvollisuuden rajaamisen sijaan paljon suurempi ongelma on se, että viranomaisten tietopyynnöt ovat usein liian laajoja, jolloin tietopyynnön kohteena on myös huomattavan suuri joukko täysin sivullisia kansalaisia. Tietopyynnöt tulee kohdentaa huolellisemmin.
- Kustannusten korvauksen sääntelyä tulee muuttaa siten, että teleyrityksillä on aina oikeus täysimääräiseen korvaukseen kaikista viranomaisten avustamisesta aiheutuneista kustannuksista, myös henkilötyön osalta.

Yleiset huomiot arviomuistiosta

FiComin näkemyksen mukaan kansallisen sääntelyn muutoksia tulee harkita, jotta arviomuistiolounnoksessa todetut unionin tuomioistuimen ratkaisukäytännöstä aiheutuvat muutostarpeet saadaan huomioitua. Muutosten valmistelulle tulee kuitenkin varata riittävästi aikaa, jotta asiassa huomioitavat näkökulmat ja esimerkiksi tietojen säilytys- ja toimitusprosesseihin liittyvät vaikutukset voidaan ennakoida. On ensiarvoisen tärkeää, että välitystietojen säilytysvelvollisuutta ja viranomaiskäyttöä koskeva sääntely on selkeää, läpinäkyvää ja tarkkarajaista sekä asianmukaista, välttämätöntä ja oikeasuhtaista.

Esiteltyjen säilytysvelvollisuuden toteutusvaihtoehtojen tehokkuus ja toteuttamiskelpoisuus

Miten arvioitte arviomuistiosta esiteltyjen säilyttämistoimenpiteiden tehokkuutta ja toteuttamiskelpoisuutta?

Esiteltyjen rajausten tehokkuus vaikuttaa hyvin keinotekoiselta: teknisesti rajaukset ovat toteutettavissa, mutta ne lisäävät IT-järjestelmien ylläpidon ja kehityksen työmäärää moninkertaiseksi nykyiseen verrattuna. Lähtökohtaisesti kaikki arviomuistiolounnoksessa esitellyt säilyttämistoimenpiteet lisäävät säilytysvelvollisten yritysten työmäärää huomattavasti, varsinkin jos toimenpiteisiin täytyy reagoida aina tilanteen muuttuessa. Esiteltyjen säilyttämistoimenpiteiden käsittelyyn ei ole saatavilla valmista automatiikkaa, joten se täytyy luoda itse. Säilytyslogiikan rakentaminen vaatii paljon työtä, ja mikäli kohdennukset muuttuvat, jokainen kohdennus täytyy koodata erikseen paikalleen. Lisäksi virheiden mahdollisuus lisääntyy huomattavasti, eikä syntyneitä virheitä voida korjata jälkikäteen. Esimerkiksi solutietojen aineistoa ei voida palauttaa jälkikäteen, jos niihin liittyviä virheitä huomataan myöhemmin.

Kohdennettu säilyttäminen maantieteellisen kriteerin perusteella

Kuten arviomuistioloonnoksen sivulla 95 todetaan, esimerkiksi maantieteellinen kohdentaminen vaatii operaattoreilta jatkuvaa manuaalista työtä, mikä lisää virheiden mahdollisuutta sekä aiheuttaa kustannuksia. Radioverkossa tapahtuu jatkuvasti muutoksia, joten alueen määrittely vaatisi myös jatkuvia muutoksia. Maantieteellinen kohdentamisen muuttuminen aiheuttaisi teleyrityksille myös tarvetta varata ylimääräisiä resursseja ainoastaan mahdollisen, tietylle alueelle kohdentumisen siirtymisen varalta. Resursseja ei välttämättä edes tarvittaisi, mutta kustannukset niistä syntyisivät joka tapauksessa. Ylläpidon tarve moninkertaistuisi.

Sen lisäksi, että maantieteellinen kohdentaminen olisi haastava toteuttaa, se myös eriarvoistaisi ihmisiä asuinpaikan perusteella. Maantieteellinen kohdentaminen tulisi ennen kaikkea vaatimaan panostuksia järjestelmäkehitykseen ja siihen, miten tietoja yhdistellään, poistetaan jne. Muutos varmasti lisäisi myös henkilötyötä, mutta eri alueiden säännöt ja määritelmät täytyisi pystyä ratkaisemaan automatiikalla. Jos työ tehtäisiin täysin manuaalisena, edellytykset onnistua olisivat säilytysvelvollisten yritysten näkökulmasta heikot.

Maantieteellinen kohdennus olisi helpoin toteuttaa, jos säilytysvelvollisuus kohdistuisi selkeästi yhtenäiselle alueelle. Tukiasemien ja solujen sijoittuminen alueeseen nähden aiheuttaa kuitenkin haasteita. Esimerkiksi Ruotsiin ehdotettu kunta- tai maakuntaperusteinen alueiden tarkastelu, joka on arviomuistiolounnoksessa nimetty käyttökelpoisemmaksi tietoja tarvitsevien viranomaisten näkökulmasta, on säilytysvelvollisten yritysten näkökulmasta paljon hankalampi toteuttaa kuin tietyn neliökilometrimäärän kokosiin alueisiin perustuva malli. Kunta- tai maakuntaperusteisessa mallissa haasteita aiheuttaa ylläpidon kannalta erityisesti se, että tukiasemia muutellaan ja verkko elää jatkuvasti. Suurin haaste on nimenomaan päivittämisessä., Jos kerralla määriteltäisiin säilytettävä alue, joka pysyisi samana, verkko eläisi silti.

Maantieteellinen kriteeristö tulisi siis rakentaa solutunnisteperusteisesti ja viranomaisten tehtävänä olisi määritellä alueet, joilla säilytystä tehtäisiin tai ei tehtäisi. Maantieteellisen tarkkuuden olisi syytä määräytyä tukiasemapaikan maantieteellisen sijainnin mukaan, ja rajauksen tulisi olla mahdollisimman pysyvä.

Kustannusten lisäksi säilytysvelvollisissa yrityksissä aiheuttaa huolta erityisesti virheiden mahdollisuus. Maantieteellinen kohdentaminen tulisi vaatimaan merkittävästi enemmän työtä luovutettavan tiedon oikeellisuuden varmistamisessa sekä lakiteknisten asioiden analysoinnissa. Jos kohdennukset muuttuvat jatkuvasti, virheet lisääntyvät, mitä yritykset eivät halua. Säilytettävän tiedon pitäisi olla mahdollisimman selkeää ja stabiilia. Ennakoitavuus helpottaa kustannuksiin varautumista, mutta myös toimien toteutettavuutta.

Maantieteellisen kriteerin kohdentamisella ei välttämättä saavuteta kuin lähinnä kosmeettiseksi jäävä rajaus säilytysvelvollisuuteen. Esimerkiksi Ruotsiin ehdotettu maantieteellisesti kohdennettu säilytysvelvollisuus kattaisi noin 7,3 miljoonan asukkaan tiedot koko maan noin 10,4 miljoonasta asukkaasta.

Kohdennettu säilyttäminen henkilöpiirin perusteella

Kuten arviomuistiolounnoksessakin on todettu, säilytysvelvollisuuden kohdentaminen tiettyyn henkilöön on helppoa, mikäli määräys annetaan esimerkiksi liittymän numeron perusteella. Kohdentaminen tulisi tehdä

MSISDN:n tai IMSI:n perusteella, mutta nämä eivät ole kuitenkaan sama asia kuin henkilö, eikä teleoperaattoreilla välttämättä ole käytössään ajantasaista tietoa esimerkiksi liittymän käyttäjästä. Teleoperaattoreiden vastuulla ei voi olla selvittää, mitä liittymiä henkilöllä on käytössään. Säilytyksen ehtona tulisi olla tunnistettu liittymätieto. Toisaalta, vaikka teleoperaattorit saisivatkin tiedot liittymistä, joita säilytyksen tulisi koskea, käytännössä olisi silti vaikea varmistaa, että liittymän käyttäjä olisi viranomaisten oletama henkilö. Henkilöpiirin perusteella kohdennetussa säilyttämisessä eriarvoisuus korostuukin erityisen räikeästi.

Ehdotetusta muutoksesta ei saa aiheutua lisätyötä teleoperaattoreille, eikä viestinnän luottamuksellisuutta saa vaarantaa epäselvällä käyttäjätiedolla.

Quick freeze -säilyttämismääräys

Arviomuistioluonnoksessa esitetty ”säilytysmääräys” aiheuttaisi laajoja järjestelmämuutoksia, ja teleyrityksellä pitäisi muiden ehdotettujen vaihtoehtojen tavoin olla varattuna ylimääräisiä resursseja IT- ja verkkotietojärjestelmien ylläpitoon ja pienkehitykseen. Suurin varautumista aiheuttava tarve olisi uusi järjestelmätoiminnallisuus sekä henkilöresurssit koska tahansa saapuvan säilytysmääräyksen toteuttamiseen. Tässä vaiheessa on mahdotonta luoda tarkkoja arvioita kustannusvaikutuksista, mutta ne ovat merkittäviä.

IP-osoitteiden säilyttäminen

Esitellyn säilytysvelvollisuuden toteutusvaihtoehdossa on otettava huomioon, että teleyritykset joutuvat joissain palveluissa jakamaan samaa IP-osoitetta yhtäaikaisesti useammalle eri käyttäjälle. Viranomaisen tietopyyntö saattaa tuottaa vastauksena useiden käyttäjien – myös siis tutkinnan kannalta sivullisten henkilöiden - tietoja. Lisäksi taloyhtiöratkaisuisa teleyrityksellä ei välttämättä ole tietoa loppukäyttäjistä. Ellei asiakas ole tilannut lisäpalveluita, teleyrityksen ainoa sopimussuhde on taloyhtiön kanssa. Yksittäinen IP-osoite on tällöin kohdennettavissa ainoastaan kaikkiin asunto-osakeyhtiön osakkaisiin, joista osa ei välttämättä edes asu talossa.

Henkilöllisyyttä koskevien tietojen säilyttäminen

Arviomuistioluonnoksessa on tuotu esille tarve arvioida mahdollisuutta prepaid-liittymien rekisteröintivelvollisuuden perustamiseksi (s. 109–115). Ehdotus ei liity suoraan salaisiin pakkokeinoihin, vaan kyseessä on esimerkiksi Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytännöstä erillinen, täysin kansallisten viranomaisten toiveesta tarkasteltu mahdollisuus.

Kuten arviomuistiossaluonnoksessakin tuodaan esille, prepaid-liittymien rekisteröintivelvoitteella voi olla käyttäjien asemaa heikentävä vaikutus, sillä kansalaisten mahdollisuudet viestiä anonymisti heikkenisivät. Koska anonyymejä viestintäpalveluista on runsaasti, ei prepaid-liittymien rekisteröintivelvoitteella täysin estettäisi anonyymiä viestintää. Rekisteröimisvelvoite saattaisi kuitenkin vaikeuttaa tai estää sellaisten käyttäjien, jotka eivät voisi velvoitteen mukaisesti tunnistautua ja siten hankkia liittymiä, mahdollisuuksia käyttää välttämättömyyspalveluna pidettäviä puhelinliittymiä (s. 128–129). Tällaisia käyttäjiä ovat mm. maahanmuuttajat, turvapaikanhakijat, vaihto-oppilaat, turistit ja työmatkalaiset, joita ei voisi tunnistaa vahvasti ja siten enää palvella, mikäli pakkorekisteröintiä edellytettäisiin.

Myös jotkut vanhemmat hankkivat lapselleen prepaid-liittymän, jos eivät halua, että kukaan ulkopuolinen pystyy ottamaan lapseen yhteyttä. Tälle käyttäjäryhmälle anonymiteetti on tärkeää. Jos henkilöllisyyden todentaminen tulee pakolliseksi, liiketoimintavaikutukset ovat varmasti suuret ja asiakasryhmän kaventuminen erittäin todennäköistä.

Lisäksi prepaid-liittymiä käytetään esimerkiksi riista- tai valvontakameroissa, jolloin liittymä ei varsinaisesti ole kenelläkään henkilöllä käytössä. Liittymä voidaan hankkia myös vain lyhyeksi ajaksi, esimerkiksi ulkomaanmatkaa varten. Näissä käyttötapauksissa asiakkaan näkökulmasta etukäteen maksetun käytön liittymän tietoja ei tarvitse antaa, koska laskutusta tai muita transaktioita ei operaattorin tai minkään muunkaan tahon kanssa ole tarkoitus tehdä. Tälle käyttäjäryhmälle tunnistautuminen lienee yhdentekevää, mutta asiointiin jatkossa mahdollisesti liittyvä, heidän näkökulmastaan ylimääräinen byrokratia todennäköisesti hidastaisi ja hankaloittaisi prosessia, mikä ei ainakaan kasvattaisi potentiaalista prepaid-asiakasohjaa.

Muissa Pohjoismaissa prepaid-liittymien rekisteröinti on nykyään pakollista, ja prepaidien myynti on tämän myötä laskenut valtavasti. Rikollisuuden tai petosten torjuntaan rekisteröintipakolla tuskin olisi mittavia vaikutuksia, koska liittymiä voisi ostaa myös esimerkiksi väärennetyillä henkilöllisyystodistuksilla tai bulvaanien välityksellä. Kuten arviomuistiolounnoksessakin todetaan, liittymää rikollisissa yhteyksissä käyttävä henkilö on harvoin liittymän rekisteröity käyttäjä. FiCom pyytää liikenne- ja viestintäministeriötä olemaan yhteydessä muihin pohjoismaisiin ministeriöihin näissä maissa toteutuneiden vaikutusten arvioimiseksi, mutta FiComin käsityksen mukaan rekisteröintipakolla ei ole ollut vaikutusta rikollisuuteen.

Teleyritysten tiedossa ei ole, että suomalaisia prepaid-liittymiä olisi käytetty merkittävässä määrin petoksissa ja huijauksissa, jotka kohdistuvat Suomen kansalaisiin, kuten arviomuistiolounnoksessa on kerrottu viranomaisten tuoneen esiin (s. 115). Operaattoreille tuotiin yhteistyössä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin kanssa vasta kesällä 2022 mahdollisuus estää soittajan numeron vääräntäminen ja huijaussoittojen välittäminen puhelun vastaanottajille Suomessa. Tätä ennen Suomen kansalaisiin kohdistuvat huijaussoitot soitettiin ulkomailta niin, että puhelinnumero oli väärennetty näyttämään suomalaiselta. Määräyksen päivytyksen jälkeen teleoperaattorit ovat estäneet parhaimmillaan [jopa yli 200 000 huijauspuhelua päivässä](#). Tekstiviestihuijauksien osalta vastaava mahdollisuus lisättiin vasta marraskuussa 2023. Ellei viranomaisilla ole esittää tilastoja prepaid-liittymien merkittävästä käytöstä Suomen kansalaisiin kohdistuvissa huijauksissa Traficomin viestintäverkkojen ja -palveluiden yhteentoimivuudesta annetun määräyksen 28 päivitysten jälkeen, väitettä voidaan pitää epäuskottavana. Varsinkin, kun prepaid-liittymän rekisteröintiä on myöhemmin samassa kappaleessa perusteltu nimenomaan sillä, että se saattaisi estää huijauspuheluita ja muita väärinkäytöksiä erityisesti nykyisessä tilanteessa, jossa mahdollisuuksia soittajan numeron ja viestin lähettäjän tietojen vääräntämisiksi on rajoitettu.

FiCom vastustaa prepaid-liittymien rekisteröintivelvollisuutta. Rekisteröintiä voidaan kuitenkin harkita itsesääntelyn kautta.

Joillain operaattoreilla anonyyminä ostetun prepaid-liittymän voi nykyäänkin jälkikäteen halutessaan rekisteröidä, jolloin asiakkaan henkilöllisyys todennetaan. Rekisteröivän henkilön tulee olla täysi-ikäinen. Rekisteröityyn prepaidiin voi tehdä muutoksia, ja sitä koskevia tietoja voidaan luovuttaa käyttäjälle

helpommin asiakaspalvelusta. Anonyymin liittymän käytöstä ei anneta tietoja tai esimerkiksi PUK-koodia, liittymää ei voi laittaa tilapäiseen sulkuun, eikä sen estoluokkiin voi tehdä muutoksia.

Niilläkin operaattoreilla, joilla prepaid-liittymän voi rekisteröidä, rekisteröityjä prepaid-liittymiä on todella vähän. Ominaisuus ei siis tunnu kiinnostavan asiakkaita. Jos rekisteröinti tulisi pakolliseksi, se tarkoittaisi laajoja järjestelmämuutoksia niin operaattoreille kuin edustajakanavienkin rajapintoihin. Lisäksi myyntipisteillä voisi olla haasteita rekisteröintiin tarvittavien tietojen löytämisessä esimerkiksi ulkomaalaisten henkilöiden henkilöllisyystodistuksesta, esimerkiksi arabialaisten aakkosten vuoksi. Kioskien ja kauppojen myyntipisteiden myyjiltä ei voida edellyttää monimutkaisten käytäntöjen omaksumista ja henkilötietojen käsittelyä ostoprosessissa, joka nyt kestää muutaman minuutin. Riskinä olisi, että liittymiä voisi jatkossa ostaa vain harvoista paikoista, eikä niitä olisi tarjolla esimerkiksi turisteille ympäri Suomen.

Tällä hetkellä ainoa yhteydenottokanava rekisteröitymättömiin, siis lähes kaikkiin prepaid-asiakkaisiin, on tekstiviesti. Liittymien käytön sesonkiluontoisuuden vuoksi asiakkaan tavoittaminen voi myös olla erittäin hidasta. Lisäksi osa laitteista, joissa prepaid-liittymiä käytetään, on sellaisia, joista tekstiviestiä ei voi lukea (mm. mobiililaajakaistareitittimissä tai erilaisissa IoT-laitteissa). Todennäköistä siis olisi, että osa asiakkaista ei reagoisi ilmoitukseen, eikä osaa tavoitettaisi lainkaan. Tällöin osa liittymistä menisi kiinni, ja pakkorekisteröinnin edellyttäminen tulisi aiheuttamaan asiakkaille vaivaa sekä kustannuksia.

Yleinen ja erotukseton säilyttäminen kansallisen turvallisuuden takaamiseksi

Arviomuistiolounnoksessa on katsottu, että Suomessa tarkoituksenmukaisin ratkaisu saattaisi olla, että kansallisen turvallisuuden uhkan olemassaolon toteaa ja määräyksen antaa sisäministeriö. FiComin mielestä määräyksen antaminen tulee osoittaa tuomioistuimen päätettäväksi, kuten toimitaan nykyäänkin esimerkiksi siviili- ja sotilastiedustelun yhteydessä. Samassa yhteydessä tulee säätää tuomioistuimelle mahdollisuus kuulla tiedusteluvalvontavaltuutettua.

Onko arviomuistiossa käsitelty joitain näkökulmia puutteellisesti?

Arviomuistiolounnoksessa ei ole käsitelty vaikutusarviota riittävästi, vaan ainoastaan suhteessa sääntelykehikkoon. Lopullisessa arviomuistiossa tulee laajemmin arvioida, mitkä keinot ovat ylipäättään teknisesti toteutettavissa ja mikä vaikutus mahdollisilla uusilla velvoitteilla olisi säilytysvelvollisille yrityksille. Lisäksi maantieteellisen kohdentamisen aiheuttama eriarvoisuus asuinpaikan perusteella tulee huomioida nykyistä paremmin. Tiheästi asutuilla alueilla kansalaiset olisivat käytännössä jatkuvan säilytyksen piirissä, kun taas harvaan asutuilla alueilla asuvat jäisivät säilytyksen ulkopuolelle. Rikollisuuden määrällä rajatulla menetelmällä kansalaisten eriarvoisuus korostuu. Arviomuistiolounnoksessa ei myöskään ole riittävästi painotettu, että nykyisellään millään viranomaistaholla ei ole suoraa pääsyä televalvontadataan.

Järkevin tapa rajoittaa säilyttämistä olisi leikata säilytysaikaa. Jos nykyisiä 6/9/12 kuukauden säilytysaikoja rajattaisiin esimerkiksi neljänneksellä ja tiedot määrättäisiin säilytettäväksi vain 4/6/9 kuukauden ajan, tällä olisi jo selvä rajaava vaikutus säilytykselle.

Toinen, käytännössä kokonaan puuttuva näkökulma koskee säilytysvelvollisuuden tietosuojavaikutusta ja sitä, miten ehdotuksilla parannetaan tietosuojan tasoa. Operaattoreiden näkökulmasta tietosuojan

kannalta suurin ongelma ei ole se, että yritykset veloitetaan kansallisella lainsäädännöllä säilyttämään liikaa tietoa, vaan se, että viranomaisten tietopyynnöt eivät täytä vaatimusta tarkoituksenmukaisuudesta. Tietopyynnöt ovat usein liian laajoja, jolloin tietopyynnön kohteena on myös huomattavan suuri joukko täysin sivullisia kansalaisia. Erityisesti ongelma näkyy maasto- ja tukiasemaluvissa, jotka saattavat käsittelyyn piiriin valtavan määrän henkilöitä, jotka eivät liity tutkintaan millään tavalla. Vastaavasti arviomuistiolounnoksessa käsitellyt hankalasti toteutettavat rajaukset ja niiden edellyttämä manuaalisyö kasvattavat riskiä virheille ja voivat johtaa tilanteeseen, jossa virheellisesti kerätään sellaistenkin henkilöiden tietoja, joita ei olisi pitänyt kerätä. Tällaisten henkilöiden tietosuojaa jää toteutumatta.

Tuomioistuimilla tulisi olla ymmärrys siitä, kuinka suurta joukkoa tietopyyntö lopulta koskee., Tällöin voitaisiin taata, että tietopyynnöt ovat tarkoituksenmukaisesti rajattuja. Asia voitaisiin varmistaa esimerkiksi pyytämällä näkemystä teleyrityksiltä. Kiinnittämällä aiempaa enemmän huomiota tietopyyntöjen laatuun ja laajuuteen helpotettaisiin paljon vaikuttavammin ja kustannustehokkaammin yksityisten henkilöiden oikeuksiin. Suomessa säilytysvelvollisuutta on rajattu esimerkiksi rajaamalla säilytetyt tietoja saavien viranomaisten henkilöpiiriä. Tietoja ei kuitenkaan saa ilman tuomioistuinkäsittelyä, joten siihen tulisi kiinnittää enemmän huomiota. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on asiassa [Podchasov v. Venäjä \(33696/19\)](#) todennut lainvalvontaviranomaisten suoran pääsyn säilytettyihin tietoihin ongelmalliseksi, joten tuomioistuinkäsittelyä olisi perusteltua tiukentaa.

Tukiasemalupien ongelma on liian laaja kattavuus ja yksityisyyden suoja rikosepäilyissä osattomien henkilöiden kannalta, koska kyseisten lupien laajuuden vuoksi viranomaisille pitää toimittaa valtava määrä sellaisten henkilöiden tietoja, jotka eivät ole epäiltyinä rikoksesta. **Ratkaisu voisi olla kaksivaiheinen käsittely, jossa tuomioistuinkäsittelyyn lisättäisiin luovutettavan tietuemäärän kartoitus ennen lopullista päätöstä.** Tällöin luovutettavan aineiston määrää voisi rajata tuomioistuinkäsittelyn aikana tilanteen mukaan.

Nykyisellään jopa miljoona riviä sisältävä tukiasemalupa voi mennä tuomioistuimessa läpi ilman erityistä harkintaa, jolloin yksityisyyden suojan näkökulmasta yksittäisen kohteen etsinnässä sivullisten määrä on täysin kohtuuton. Yli 250 000 riviä sisältävä aineisto aiheuttaa teleoperaattorille näkyvän hälytyksen. Tämä lisää läpinäkyvyyttä, mutta ei rajoita luovutettavan tiedon määrää.

Silloin kun tietopyynnössä ei ole mukana IP-osoitteen lähdeporttia, teleyritys joutuu luovuttamaan viranomaiselle jopa satojen IP-osoitteiden haltijatietoja. Suurin osa tietopyynnöistä ei nykyään sisällä porttitietoa, mikä johtaa näiden ns. NAT-IP-osoitteiden luovuttamiseen.

Teleyritysten kokemusten mukaan myös viranomaisille on välillä epäselvää, mitä tietoja niillä on oikeus teleyritykseltä saada. Tiedonantovelvollisuutta koskevat selkeytykset poistaisivat myös viranomaisten epätietoisuutta. SVPL 157 §:ssä tuleekin selkeämmin käydä ilmi, millä taholla on oikeus saada pääsy säilytettäviin tietoihin ja millä edellytyksillä. Korkein oikeus on ratkaisussaan KKO:2017:85 linjannut 157 §:n nojalla viranomaistarpeita varten säilytettäviin tietoihin pääsyn edellytyksiä. Sääntelyä kehitettäessä tietoihin pääsyyn oikeutetut tahot sekä pääsyn edellytykset tulee käydä selkeästi esille suoraan SVPL 157 §:stä ilman, että säännöksen merkitystä joudutaan tulkitsemaan rinnakkain muiden tietojen luovuttamista koskevien säädösten kanssa.

Säilytysaikojen rajaamisen lisäksi tulisi siis säilytysvelvollisuuden kohdentamisen sijaan keskittyä tietopyyntöjen huolellisempaan kohdentamiseen.

Lisäksi arviomuistiossa voisi myös säilytettävän aineiston osalta tarkastella, olisiko joitain tietoja mahdollista jättää pois. Esimerkiksi viestintätapahtuman kestoja koskeva tietue lienee lainvalvontaviranomaisten kannalta vähemmän tarpeellinen kuin jotkin muut säilytettävät tiedot. Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytännössäkin on korostettu, kuinka säilytettävien tietojen pohjalta voidaan rakentaa yksityiskohtainen profiili asianomaisesta henkilöstä. Tietueiden vähentäminen voisi auttaa tähän.

Kolmanneksi arviomuistiossa tulisi myös huomioida OTT-palveluiden suuri osuus viestiliikenteestä, kun arvioidaan säilytysvelvollisuuden kattavuutta. WhatsAppin, Telegramin, Signalin jne. kaltaisten palveluiden myötä teleoperaattoreiden välittämän viestinnän osuus kokonaisviestinnästä on vuosi vuodelta pienempi, ja karrikoidusti voi sanoa, että säilytyksen kohdentaminen lisääntyy OTT-palveluiden yleistymisen myötä.

Säilytysvelvollisuuden arvioinnin yleiset kysymykset

[Huomiot teleyrityksen määritelmästä / säilytysvelvollisen yrityksen määritelmästä](#)

Säilytysvelvolliseksi yritykseksi nimettäessä tulee varmistaa, että nimeäminen on välttämätöntä. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi lisäämällä SVPL 157 §:n 1 momenttiin seuraavanlainen muotoilu:

Sen estämättä, mitä tässä osassa säädetään välitystietojen käsittelystä, sisäministeriön päätöksellään erikseen nimeämän teleyrityksen (*säilytysvelvollinen yritys*), **joka on säilytysvelvollisuuden tavoitteiden saavuttamiseksi välttämätöntä nimetä säilytysvelvolliseksi yritykseksi**, on huolehdittava jäljempänä säädetyin edellytyksin, että säilytysvelvollisuuden piiriin 2 ja 3 momentin mukaisesti kuuluvat tiedot säilytetään 4 momentissa säädettyjen säilytysaikojen mukaisesti.

Esiteltyjen toteutusvaihtoehtojen vaikutukset

[Millaisia vaikutuksia esitellyistä toteutusvaihtoehdoista arvioitte seuraavan yrityksille? Millaisia järjestelmämuutoksia arvioitte eri toteutusvaihtoehdoista seuraavan? Arvioitko esitellyistä toteutusvaihtoehdoista seuraavan muita kuin järjestelmien uudistuksesta johtuvia kustannuksia?](#)

Kysymys on osin päällekkäinen esiteltyjen säilytysvelvollisuuden toteutusvaihtoehtojen tehokkuutta ja toteuttamiskelpoisuutta sekä arviomuistiossa puutteellisesti käsitellyjä näkökulmia koskevien kysymysten kanssa, joten FiCom viittaa edellä lausumaansa. Kohdenneet säilytysvelvollisuudet lisäävät talletussäntöjen määrää ja vaativat tietojen yhdistelyä, mikä lisää työmäärää ja kustannuksia. Monet vaihtoehdoista aiheuttavat jatkuvia muutoksia, jolloin teleyrityksellä pitäisi olla varattuna ylimääräisiä resursseja IT- ja verkkotietojärjestelmien ylläpitoon ja pienkehitykseen. Kaikki esitellyt toteutusvaihtoehdot kasvattavat

myös riskiä virheisiin, ja virheiden korjausten kustannukset ovat vaikeasti ennakoitavissa. Jokainen virhe tietojen säilytyksessä tai niiden luovutuksessa on henkilötietojen tietoturvaloukkaus.

Kulujen korvaamisesta (SVPL 299 §)

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 299 §:n mukaan teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus yksinomaan viranomaisen avustamiseksi hankittujen järjestelmien, laitteistojen ja ohjelmistojen investoinneista ja ylläpidosta aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Arviomuistiolounnoksessa todetaan, että lainmuutosten yhteydessä tulee arvioida edellytykset korvata teleyrityksille säilyttämisvelvollisuuden järjestämisestä ja tietojen toimittamisesta aiheutuvat kustannukset.

FiComin mielestä kustannusten korvauksen sääntelyä tulee muuttaa siten, että teleyrityksillä on aina oikeus täysimääräiseen korvaukseen kaikista viranomaisten avustamisesta aiheutuneista kustannuksista, myös henkilötöön osalta.

Henkilöstökulut poistettiin siirryttäessä viestintämarkkina-alaista tietoyhteiskunta-alaan

Viranomaisten avustamiseksi hankittujen järjestelmien kustannuksia koskeva sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 299 § sai nykyisen muotonsa tietoyhteiskunta-alaan säädettäessä ([HE 221/2013 vp](#)).

Tietoyhteiskunta-alaan koskevan hallituksen esityksen mukaan nykyisen SVPL 299 §:ää säädettäessä pykälän 1 momentti vastasi pääosin viestintämarkkinalain 98 §:n 2 momenttia (HE 112/2002 vp), mutta tuolloin ehdotetusta 1 momentista poistettiin mahdollisuus saada valtion varoista korvaus järjestelmien, laitteistojen ja ohjelmistojen käytöstä aiheutuneista kustannuksista. Ideana oli, että teleyritys saisi edelleen korvauksen järjestelmien, laitteistojen ja ohjelmistojen ylläpidosta, kuten ohjelmistojen päivityksistä ja huollosta aiheutuvista kuluista. Sen sijaan järjestelmien, laitteistojen ja ohjelmistojen käytöstä aiheutuvia henkilöstökuluja ei enää tietoyhteiskunta-alaan tultua voimaan korvattaisi. Ehdotetun muutoksen tavoitteena oli yhdenmukaistaa kustannusten korvaamista koskevaa sääntelyä (HE 221/2013 vp s. 213–214).

Hallituksen esityksen viranomaisten määräämän toimenpiteen ja tiedon luovutuksen maksuttomuutta koskevan 323 §:n perustelujen mukaan ehdotetun pykälän tarkoituksena oli osaltaan turvata viranomaisille säädettyjen pakkokeinojen käytön toteutuminen ilman, että viranomaiset joutuvat suorittamaan teleyrityksille muita korvauksia kuin telekuuntelun mahdollistavien järjestelmien investointi- ja ylläpitokustannukset. Lain 323 §:ään sisällytettiin viestintämarkkinalain 97 §:ssä säädetty teleyritysten velvollisuus luovuttaa viranomaisille tietoja korvauksetta, mutta pykälässä esitettiin säädettävän lisäksi uutena teleyritysten velvollisuudesta tehdä viranomaisten lain nojalla määräämiä telekuuntelun mahdollistavia toimenpiteitä korvauksetta. Teleyritys ei olisi oikeutettu korvaukseen toimenpiteen aiheuttamista työvoimakustannuksista, jotka voivat myös olla tavanomaista korkeammat siinä tapauksessa, että toimenpide tulee suoritettavaksi esimerkiksi pyhäpäivänä taikka yöaikaan. Teleyritys voisi hallituksen esityksen mukaan kuitenkin automatisoida järjestelmiään siten, että lakiin perustuva viranomaisen esittämä tietopyyntö tai toimenpide voidaan monissa tapauksissa toteuttaa ilman merkittävää henkilötöitä (HE 221/2013 vp s. 228–229).

Vanhan viestintämarkkinalain lähtökohta oli, että sellaiset viranomaisten avustamisesta aiheutuvat kustannukset, jotka alun perin on tuotettu teleyrityksen oman toiminnan tueksi tai kaupallisesti tarjottaviksi itsenäisiksi tuotteiksi, eivät oikeuta korvaukseen valtion varoista. Sen sijaan palvelut, jotka liittyvät yksinomaan viranomaisten avustamiseen ja joiden tuottaminen edellyttää teleyrityksiltä investointeja ja työtä, oikeuttavat teleyritykset korvaukseen. Kolmannen ryhmän muodostavat ne viranomaisten toimintaa avustavat palvelut, jotka on laissa nimenomaisesti säädetty maksuttomiksi, riippumatta kustannusten mahdollisesta aiheutumistavasta (HE 221/2013 vp s. 24).

Muutoksen taustalla oli 22.6.2011 nimitetyn Kataisen hallituksen hallitusohjelma, jossa edellytettiin oikaistavaksi teletunnistetietojen tallentamiskustannusten jakoa viranomaisten ja teleoperaattorien välillä (HE 221/2013 vp s. 65). Sisäasiainministeriön mukaan telekuuntelun ja -valvonnan toteuttaminen maksoi poliisille vuonna 2011 noin 2,8 miljoonaa euroa, ja silloisen arvion mukaan vuoden 2012 osalta telekuuntelun ja -valvonnan aiheuttamat kustannukset nousivat noin viiteen miljoonaan euroon. Uusien viestintätapojen sekä tietoteknisen kehityksen myötä telepakkokeinojen ja tiedonsaantipyyntöjen merkityksellisyyden voitiin perustellusti olettaa kasvavan edelleen. Samalla olisivat kasvaneet myös esitutkintaviranomaisten teleyrityksille maksamat kustannukset tiedonhankintamenetelmien käytöstä (HE 221/2013 vp s. 24–25). Teemaa oli käsitelty jo vuonna 2006, jolloin sisäasiainministeriö [asetti asiantuntijatyöryhmän](#) selvittämään viranomaisten rikostorjuntaan liittyvästä tiedonhankinnasta aiheutuvien kustannusten määräytymisperusteita ja kustannusten jakautumista.

Hallituksen esityksestä mietintönsä antaneen liikenne- ja viestintävaliokunnan mukaan ehdotettu kustannusten jaon malli on valittu useista vaihtoehtoisista malleista. Sen oli katsottu olevan eri osapuolten kannalta kohtuullisin kompromissi, joka kannustaa toiminnan tehokkaaseen järjestämiseen ja toisaalta turvaa viranomaisresurssien riittävyyttä. Hallintovaliokunta piti ehdotusta lausunnossaan ([HaVL 9/2014 vp](#)) erityisesti poliisin kannalta merkittävänä ja totesi, että se mahdollistaa säästyvien resurssien (vuosittain arviolta yhdestä kahteen miljoonaa euroa) ohjaamisen poliisin operatiivisiin tehtäviin. Liikenne- ja viestintävaliokunta piti viranomaisten avustamista koskevaa kustannusjärjestelyä melko poikkeuksellisenä, mutta esityksessä mainituin perustein hyväksyttävänä ([LiVM 10/2014 vp](#)).

Velvoitteet teleyrityksille lisääntyneet räjähdysmäisesti

Viittaukset nykyiseen SVPL 299 §:n on sisällytetty mm. poliisilain (872/2011) salaisia tiedonhankintakeinoja koskevan 5 luvun 62 §:ään sekä saman lain siviilitiedustelua koskevan 5 a luvun 52 §:ään. Sotilastiedustelusta annetun lain (590/2019) osalta viittaus löytyy lain 99 §:stä. Vastaava säännös löytyy myös rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain (108/2018) salaisia tiedonhankintakeinoja koskevan 3 luvun 56 §:stä, rikostorjunnasta Tullissa annetun lain (623/2015) salaista tiedonhankintaa koskevan 3 luvun 61 §:stä sekä pakkokeinolain (806/2011) salaisia pakkokeinoja koskevan 10 luvun 64 §:stä. Säännösten mukaan teleyrityksillä on oikeus saada valtion varoista korvaus viranomaisten avustamisesta ja tietojen antamisesta aiheutuneista välittömistä kustannuksista siten kuin SVPL 299 §:ssä säädetään.

Tietoyhteiskuntakaaren ja samalla kustannusten korvaamisen heikennyksen voimaantulon jälkeen teleyrityksille on kuitenkin asetettu lukuisia lisävelvoitteita, joiden myötä kustannusjärjestelyä ei voida enää pitää hyväksyttävänä – jos se on sellainen koskaan ollutkaan.

Nykyinen poliisilaki ja pakkokeinolaki olivat tulleet voimaan 1.1.2014, vuosi ennen tietoyhteiskuntaa, mutta poliisi- ja pakkokeinolakeja on kustannusten korvaamisen heikennyksen voimaantulon jälkeen muutettu lukuisia kertoja. Esimerkiksi 1.12.2016 poliisilain 5 luvun telekuuntelua koskevaan 5 §:ään, televalvontaa koskevaan 8 §:ään sekä teknistä kuuntelua koskevaan 17 §:ään lisättiin matkustaminen terrorismirikoksen tekemistä varten, jos teon vakavuus edellyttäisi vankeusrangaistusta. Vastaavat lisäykset tehtiin myös pakkokeinolain 10 luvun pykälisiin 3, 6 ja 16 ([HE 93/2016 vp](#)). Pakkokeinolain telekuuntelua koskevaan 10 luvun 3 §:ään lisättiin 30.12.2016 hyökkäysrikos ja hyökkäysrikoksen valmistelu ([HE 289/2014 vp](#)). Myöhemmin 15.11.2018 molempiin lakeihin lisättiin televalvontapykälisiin terrorismirikoksen tekemistä varten tapahtuvan matkustamisen edistäminen ([HE 30/2018 vp](#)), 15.4.2021 terroristin rahoittaminen ([HE 135/2020 vp](#)) ja 1.1.2022 telekuuntelu- ja televalvontapykälisiin terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen ([HE 89/2021 vp](#)). Poliisilain salaisia tiedonhankintakeinoja koskevaan 3 lukuun ([HE 275/2022 vp](#)) ja pakkokeinolain salaisia pakkokeinoja koskevaan 10 lukuun ([HE 217/2022 vp](#)) tehtiin molempiin 1.10.2023 muutoksia, jotka osaltaan lisäsivät entisestään teleoperaattoreille tulevien kyselyiden määrää ja hallinnollista taakkaa.

Siviilitiedustelua koskevat poliisilain pykälät tulivat voimaan 1.6.2019, samoin kuin sotilastiedustelusta annettu laki, ja molempia ollaan vuosina 2024–2025 ehdottamassa laajennettavaksi. Kuten arviomuistiolounnoksessakin todetaan, liikenne- ja viestintävaliokunta on edellyttänyt siviilitiedustelulainsäädännön säätämisen yhteydessä, että viranomaisten avustamisesta aiheutuvien kustannusten tasoa seurataan tiiviisti ja ryhdytään viipymättä toimenpiteisiin korvaussääntelyn muuttamiseksi, jos kustannukset nousevat merkittävästi ([LiVL 26/2018 vp](#))

Laki rikostorjunnasta Tullissa tuli voimaan 1.6.2015, puoli vuotta tietoyhteiskuntaaaren voimaantulon jälkeen, ja siihen siirrettiin tullilaisissa olleet Tullin rikostorjuntaa koskevat säännökset. Tullin toimivaltuuksia tullirikostorjunnassa koskevan lain 2 luvun 14 § 2 mom mukaan Tullilla on oikeus erikseen tekemästään pyynnöstä saada teleyritykseltä ja yhteisötalajalta yhteystiedot sellaisesta teleosoitteesta, jota ei mainita julkisessa luettelossa, taikka teleosoitteen tai telepäätelaitteen yksilöivät tiedot, jos tiedot ovat tarpeen tullirikoksen estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi. Pykälän 4 mom mukaan Tullilla on oikeus saada 2 momentissa tarkoitetut tiedot maksutta, jollei laissa toisin säädetä. Tietojen vastikkeettomuudesta säätäminen oli uutta tullilakiin verrattuna, vaikka Tullille tarpeelliset tiedot oli hallituksen esityksen mukaan lähtökohtaisesti katsottu vastikkeettomiksi ([HE 174/2014 vp](#), s. 32). Hallituksen esityksen mukaan Tulli voisi kuitenkin osallistua tiedonsiirrosta aiheutuviin kustannuksiin erikseen sovittavalla tavalla, mikäli tästä muutoin aiheutuisi tiedot luovuttavalle toimijalle tavanomaisesta poikkeavia kustannuksia. Tästä ei kuitenkaan ole säädetty pykälätasolla. Rikostorjunnasta Tullissa annetun lain salaisia pakkokeinoja koskevan 10 luvun 64 § muotoiltiin poliisilain 5 luvun 62 §:n pohjalta, eikä aiempaan tullilakiin sisältynyt vastaavaa säännöstä. Samalla Tullille säädettiin eräistä uusista salaista tiedonhankintaa koskevista toimivaltuuksista, edelleen poliisilakia pohjana käyttäen. Eduskunnassa on juuri hyväksytty hallituksen esitys 107/2023 vp, jossa lain salaisia tiedonhankintakeinoja koskevaan 3 lukuun tehdään muutoksia, jotka lisäävät entisestään teleoperaattoreille tulevien kyselyiden määrää ja hallinnollista taakkaa.

Laki rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa tuli voimaan 1.4.2018. Lakiin siirrettiin rajavartiolaitaisissa olevat Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaa koskevat säännökset. Samalla Rajavartiolaitoksen käytössä oleviin salaisiin

pakkokeinoihin lisättiin televalvonta myös törkeän kätkemisrikoksen, ammattimaisen kätkemisrikoksen ja törkeän väärennyksen selvittämiseksi ([HE 41/2017 vp](#)). Myöhemmin 1.4.2019 lakiin lisättiin 32 a §, tekninen kuuntelu ja tekninen katselu yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisessä rajanylityspaikalla, ja 10.11.2023 salaisia tiedonhankintakeinoja koskevaan 3 lukuun tehtiin muutoksia, jotka lisäsivät entisestään teleoperaattoreille tulevien kyselyiden määrää ja hallinnollista taakkaa.

Viime aikoina velvoitteita on tullut ja tulossa myös EU-lainsäädännöstä. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/784 verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta ja sitä täydentävä laki verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta (99/2023) toivat omat velvoitteensa. Näin teki myös ns. e-evidence-paketti, jossa asetuksella ((EU) 2023/1543) ja direktiivillä ((EU) 2023/1544) säädetään sähköistä todistusaineistoa rikosasioissa koskevista eurooppalaisesta esittämismääräyksestä ja säilyttämismääräyksestä ja laillisten edustajien nimittämisestä sähköisen todistusaineiston keräämiseksi rikosasioissa. E-evidence-asetuksen edellyttämää täydentävää kansallista lainsäädäntöä sekä e-evidence-direktiivin edellyttämää kansallista täytäntöönpanoa koskevaa lainsäädäntöä valmistellaan paraikaa oikeusministeriössä (OM099:00/2023). Suomi on lisäksi 12.5.2022 allekirjoittanut tietoverkkorikollisuutta koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen (ns. Budapestin sopimus) toisen lisäpöytäkirjan, jonka myötä velvoitteet lisääntyvät entisestään. Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on katsonut jo asiasta E 131/2018 vp antamassaan lausunnossa [LiVL 2/2019 vp](#), että palveluntarjoajille ei saa syntyä kohtuuttomia kustannuksia mahdollisista lisävelvoitteista. **Vastaavasti liikenne- ja viestintävaliokunta korosti lausunnossaan [LiVL 1/2022 vp](#), että palveluntarjoajilla tulee aina olla oikeus täysimääräiseen korvaukseen viranomaisen avustamisesta ja erityisesti, jos määräys tulee muun kuin sijaintivaltion viranomaiselta.** Sekä vastuu että riski aiheutuvista kustannuksista tulee valiokunnan mukaan olla ensisijaisesti määräyksen antaneella viranomaisella.

Edellä mainituista säännöksistä koituu teleyrityksille kustannuksia, joiden suuruus riippuu vaadittavien toimenpiteiden kokonaismäärästä. Asia ei ole teleyritysten ennakoitavissa tai kontrolloitavissa. Viime aikoina on tullut ja on tulossa yhä lisääntyvässä määrin sääntelyä, joka edellyttää teleyrityksiä avustamaan viranomaisia. Järjestely poikkeaa esimerkiksi Itävallassa, Saksassa, Ranskassa, Italiassa, Alankomaissa, Tšekin, Ruotsissa ja Ison-Britanniassa vallitsevista käytännöistä, joissa operaattorit saavat korvauksen myös henkilöstökustannuksista.

Viranomaisten avustamispyynnöt ovat lisääntyneet ja niistä aiheutuneet kustannukset ovat vastaavasti nousseet. Viranomaiskyselyiden aiheuttama henkilötyömäärä on lisääntynyt operaattoreilla kautta linjan, koska niin pyyntöjen kuin niihin sisältyvien kyselyidenkin määrä on kasvanut kaikissa pyyntötyypeissä. Kuten arviomuistilouonnoksessakin todetaan, kasvu on ollut 20–40 % luokkaa verrattuna vuoteen 2022, mutta tästä toki suurin osa pystytään käsittelemään tietojärjestelmin. Teleoperaattoreille koituvaa työmäärää on kyetty vähentämään automatisoinnilla, mutta ongelmat ovat erityisesti manuaalista työtä vaativissa kyselyissä, joiden määrä on kasvanut merkittävästi, paikoin jopa 70 %. Karkeasti arvioiden pyyntöjen määrä tai luovutettavan tiedon määrä on kaksinkertaistunut viimeisen 10 vuoden aikana.

Kaikki lainsäädännön edellyttämät tekniset muutokset tulevat vaatimaan manuaalista työtä tietopyyntövastausten oikeellisuuden ja prosessin toiminnan varmistamiseksi. Suunnittelemattomien pistemäisten kustannusten lisääminen teleyrityksille vähentää huomattavasti yritysten investointikannusteita. Vallitsevassa tilanteessa valtion pitäisi päinvastoin edistää teleyritysten

mahdollisuuksia huolehtia verkoistaan ja järjestelmistään nykyisten kasvavien vaatimusten mukaisesti ja lisätä investointikannusteita, eikä rangaista yrityksiä lisäkustannuksilla.

FiCom on lukuisia kertoja tuonut esille, että kansallinen kustannusten korvaamista koskeva lainsäädäntö vaatii päivittämistä siten, että kaikki viranomaistyöstä aiheutuvat kustannukset korvataan täysimääräisesti, myös henkilötyön osalta.

Taustakeskusteluissa on tiedusteltu, voisiko täyden rahallisen korvauksen sijaan kyseeseen tulla myös esimerkiksi verovähennysoikeus. FiCom toteaa, että mikä tahansa muutos olisi parannus nykytilaan, mutta mahdollisesta verovähennysoikeudesta päätetään julkishallinnossa täysin toisaalla kuin viranomaisten avustamisveloitteiden ja siten teleyrityksille aiheutuvien kustannusten lisäämisestä, joten lupauksesta on liian helppo luopua ja vedota toisen ministeriön päätöksentekoon. Ensisijaisena keinona on pidettävä kaikkien kustannusten täysimääräistä korvaamista. Tämä osaltaan rajoittaisi myös viranomaisten tietopyyntöjä vain olennaisiin ja estäisi ns. varmuuden vuoksi pyydetyt tiedot.

Tarve EU-tason sääntelylle

FiCom ei näe tässä vaiheessa tarvetta ottaa kantaa siihen, tulisiko sähköisen viestinnän välitystietojen säilytysvelvollisuudesta antaa uusi EU-tason lainsäädäntöehdotus. Tällä hetkellä trilogineuvotteluissa oleva sähköisen viestinnän tietosuojasetus eli ns. ePrivacy-asetus tulee muuttamaan sääntelytilannetta, joten EU-tason lainsäädäntöehdotuksen tarvetta voidaan harkita vasta ePrivacy-asetuksen tai sen korvaavan asetusehdotuksen lopullisen muotoilun selvittyä. Tätä odottaessa myös Euroopan unionin tuomioistuimen tulevat ratkaisut voivat muuttaa sääntelytilannetta.